

Víctima: Jaume Serra Cardell

Autoria: Antònia Mercadal Serra

85è aniversari de l'assassinat del mestre pobler Jaume Serra Cardell

Tal dia com avui, l'11 de març de 1937, fa 85 anys, i en compliment d'una sentència illegal vergonyosament vigent avui en dia i dictada per un tribunal illegal (ja que el 1937 la legalitat era la de la República, no la colpista), et varen assassinar de matinada al Fortí d'Illetes, de Calvià.

Aquest dia, els feixistes varen arrancar de cop la teva vida, els teus projectes, els teus ideals, els teus somnis, el teu somriure, i varen deixar tota la nostra família en la més absoluta desolació, sense que els teus pares ni les teves germanes trobassin consol; sense deixar que ningú s'acostàs a la família per donar-los el condol i, fins i tot, prohibint a la família plorar i vestir de negre en senyal de dol.

Hi havia dos falangistes a les portes de ca nostra, Jaume, per vigilar que la crueltat infringida a la família es complís de manera rigorosa i exemplaritzant.

La teva família, Jaume, no ho oblidarà mai, per això seguirem lluitant perquè tu i totes les víctimes del franquisme i les seves famílies assoleixin el reconeixement INTEGRAL DE VÍCTIMA, tal com succeeix amb altres col·lectius.

De totes maneres és molt d'agrair la gran tasca de les famílies organitzades en plataformes memorialistes (aquí a Mallorca és l'Associació Memòria de Mallorca), que han lluitat i lluiten incansablement i que s'ha de reconèixer que han trobat el suport de les nostres institucions autonòmiques, que són molt sensibles al tema de les nostres víctimes i que fan molta feina en la recuperació de les víctimes assassinades i per retornar-les a les seves famílies, en compliment de la Llei de fosses autonòmica. Projectes importants, com la col·locació de llambordes *Remembrance Stones / Stolperstein*; incloure l'estudi de la II República i el cop d'estat al currículum escolar, i molts actes de reconeixent, un dels darrers, que com a mestre d'escola t'agradarà, ha estat fa poc, un emotiu acte de col·locació d'una placa, allà a on era «Sa Normal», amb el nom dels docents depurats a Palma (tot i que segons la meua opinió tots els mestres o la majoria vàreu ser depurats a Palma, ja que tots o la majoria vàreu passar per Can Mir, Sa Provincial o el Castell de Bellver, o no?).

També iniciatives parlamentàries importants, com la darrera presentada aquests dies, una PNL per l'equip de Govern Autonòmic de reconèixer i condemnar la participació del franquisme en l'holocaust nazi. Crec que estat una fita històrica.

Però, reconeixent tot això, Jaume, la veritat és que quan ens deixen els seus fills, filles, familiars o les víctimes mateix..., com darrerament ens ha deixat Biel Riera, als 103 anys. Sí, Jaume, aquell al·lotet que, amb tan sols 17 anys, tancaren primer a Can Mir, que se negava a menjar i a qui tu, que eres només un poc més gran, li deies que si no menjava es moriria i et dedicaves a pelar-li els moniatos, fins que son pare et va prendre el relleu. Ell se'n recordava molt de tu. «Es mestre Serra», em deia, i ens emocionàvem tots dos!

Idò, com et deia, Jaume, quan elles i ells se'n van, no puc negar el neguit que em produeix comprovar que el franquisme segueix a hores d'ara, amb la més absoluta IMPUNITAT. La justícia, Jaume, us és negada a les víctimes del franquisme, aquesta és la trista realitat.

No em vull oblidar (a tu no t'agradaria gens que en aquest escrit me n'oblidàs) d'anomenar les víctimes que aquesta matinada de l'11 de març de 1937 seguiren el teu mateix destí:

Antoni Zanoguera Garcias, una víctima també molt jove, de Lluçmajor.

Els carrabiners lleials a la República destacats a sa Pobla: Crisant Valcárcel Moll, Antonio Palazón López i Juan Orozco Trulla.

A mi, des de ben petita, Jaume, em varen parlar de tu. El meu pare, aquell mestre d'escola inquer gros i cap pelat (com el descriuries a la teva germana Martina quan aquesta et portava la roba amb les notícies del diari dins els punys de les camises) que també estava pres a Can Mir.

El *tio* Joan Pizà Massanet, el jove estudiant de dret i company de projecte socialista, també molt durament represaliat; les teves germanes, ambdues represaliades, Margalida i Martina (a Margalida, la tingueren una temporada tancada a la Presó Provincial acusada d'espionatge i a na Martina, ma mare, li feren beure oli de ricí); la meva estimada Salvadora, que era una nina quan t'assassinaren, però que se'n recordava molt bé. Quines dones més fermes!

I ta mare, Jaume, sa padrina Martina, que amb el seu dolorós silenci ho explicava tot. Jo també els ho he contat als meus fills.

La teva família no t'oblidarà mai Jaume, sempre seràs al nostre cor i a la nostra memòria i no ens cansarem mai de demanar justícia per a tu i per als qui, com tu, foren assassinats i represaliats per voler assolir una societat sense privilegis, més justa i més igualitària.

Veritat, justícia, reparació i garanties de no repetició!